

Inserati se sprejemajo in velja trispodna peti-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedija na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

Vredništvo je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr.
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrt leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr.
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrt leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. več na leto.

Izhaja vsak dan in sicer ob 5. uri popoldne.

Cesar na Kranjskem.

Vložitev temeljnega kamna za novi muzej.

Deželnemu glavarju so odgovorili presvitli cesar na njegov ogovor, katerega smo že zadnjič omenili:

„Zmirom sem imel za najmenitnejšo Mojih dolžnost, da pospešujem in podpiram vsako prizadevanje, ki razširja in zvišuje izobraženje med ljudstvom, ki zbuja in poživlja ljubezen do umetnosti in vednosti. Zadovoljno gledam, da Kranjsko v človekoljubnih napravah ne zaostaja za drugimi deželami Moje krone. Posebno Me veseli, da dežela sklicuje v življenje tako važno zavetje za izobraženje, s tem ustanovlja tudi stalen spomin prisrčne sodržnosti, ktera veže Mojo hišo s kranjskim ljudstvom.

Moje cesarsko varstvo ostane „Rudolfinu“, ki se je pod Božjim varstvom začelo delati, zmirom zagotovljeno.“

Na ogovor predsednika hranilnice, g. Dreota, so presvitli cesar odgovorili:

„Znano mi je, da kranjska hranilnica podpira vse blage namene. Ko je hranilnica povodom ženitvanja Mojega preljubljenega sina sprožila misel, da se zida deželni muzej, pokazala je s tem svojo patrijotično mišljenje, katero jo navdaja.

Izrekam hranilnici zato Mojo zahvalo.“

Cesar na gradu.

Že zadnjič smo omenjali, da so cesar v saboto 14. t. m. obiskali tudi možko kaznilnico na gradu. Danes poročamo o tem nekoliko obširnejši.

Pri vходу kaznilničnim so jih čakali vsi dotični vradniki in stražno osovstvo. Ko stopijo iz voza, jim predstavi državni nadpravnik višje deželne sodnije v Gradu grof Gleispach vradnike, za katerega vsacega so imeli cesar prijazno besedo. Potem se začne ogledovanje. Ogledali so si račune, razna dela, ki se v hiši izvršujejo ter se pohvalno izrekli, prav vsečim bile rezlarije iz slonove kosti in bukvo-va dela. Šli so v cerkev, kjer so najpoprej počastili presv. Rešnje Telo s kratko molitvijo. (To naj bi posnemali mnogoteri, ki pridejo v katoliško cerkev, pa se za Gospoda nebes in zemlje, skritega v sv. zakramentu še zmenijo ne.) Ogledovaje cerkev so jih posebno zanimali grbi nekdanjih deželnih glavarjev. Potlej obiščejo delavnice in spalnice, šolo in bolnišnico. Povsod so izrekli svojo zadovoljnost nad snažnostjo in redom, katerega so našli. V šoli so ukazali spraševati in v zgled marsikteremu nemčurju naravnost rekli učeniku: „Sie können auch slovenisch fragen“, pregledali razne spiske in risanje učencev, ter odšli med „živio“-klice množice, ktera se je bila ta čas tudi na Gradu zbrala, peš po študentovskih ulicah v mesto in ljudsko kuhinjo.

Cesar v nunskem samostanu.

Ob treh popoldne so bili presvitli cesar v nunskem samostanu. Najpred so si ogledali cerkev, ki je bila lepo okinčana in razsvitljena, rekli so, da se jim zelo lepa zdi. Potem so šli v samostan in so blagovolili si ogledati krasen tabló živih podob „Avstrija, Karnijolija z angeljem varhom“ Č. g. prednica jim je pokazala tudi prostorček na koru, kjer je Franc I. bil o kongresnem času pri službi božji, kar jih je sevėda zelo zanimalo. V znotranji in zunanji šoli ste jih nagovorili in pozdravili dve učenki, za kar so jima svojo zahvalo izrekli. Popraševali so po številu učenk in učenic, koliko je razredov, kako se učē itd. ter se zanimali za razne posameznosti. Deklice so imele še pripete spominske svetinje, ktere so za 11. julij od sl. magistrata v dar prejele; presvitli cesar so to z veseljem opazili ter se nasmejali. Tudi so blagovolili svoje ime zapisati v spominsko knjigo. Vse je bilo lepo okinčano, kodar so hodili in veselje veliko se je bralo na obrazu učenk in učenic, kterim ne pojde nikdar iz spomina blagovito in ponižno obnašanje presvitlega cesarja. Pri odhodu so še Č. g. prednici rekli: „Veseli Me, viditi otroke v tako dobrih rokah.“ Mnogo ljudstva se je bilo zbralo v cerkvi že pred prihodom, še več jih je čakalo, ko so se vrnili iz samostana ter so jih navdušeno pozdravili.

Cesar v cigarnici.

Ob petih podali so se v cigarno fabriko. Delavkam je bilo naročeno, da so bile vsaka pri svojem delu. V nekaterih dvoranah imele so vse bele rokave ter so bile dokaj enolično oblečene. Cesar so šli po vseh oddelkih in si ogledali raznotere prostore, v kterih enem je bilo razstavljenih okoli 40 sort cigar in tobaka, ki se izdelujejo v ljubljanski cigarnici. Ob šestih je bil zopet dvorni obed, h kateremu je bil povabljen zadnji del deželnih poslancev.

Ljudska veselica.

V soboto je bil ves dan nekako prazničen. Na veselišnem prostoru gibali so se ljudje, domači in tuji. Popoldne je bil napovedan koncert narodnih pevcev, ki se je pred „cesarskim paviljonom“ vršil res izvrstno. Nadrobneje popisavali ga ne bomo, ker je že dobro znano, kako znajo peti naši peveci. Poslušalcev se je kmalo nabralo in ploskali so burno, spodaj je igrala godba celovškega polka in tako je bila veselica tudi tega dne sijajna, nehala se je še le pozno v noč.

Kaj pa še le v nedeljo! Ves dan je bilo na veselišči ljudi vse polno, popoldne in zvečer ste igrali dve vojaški godbi in mladi svet sukal se je kar na prostem po travniku; tudi električna luč je bila in obnesla se nekoliko bolje, ko prejšnji večer. Prostor bil je tudi

drugače lepo razsvetljen, razveseljevanje do konca živahno in mirno. Proti polnoči se je končalo in ljudstvo je odšlo mirnih korakov in besedi. Sploh pa je priznано, da take ljudske veselice v Ljubljani ni še bilo in je tudi ne bo tako brž. To je nekaj, kar bodo pomnili ljudje do unukov. Nereda ni bilo nobenega, čeravno so nemškutarji zopet tu in tam dražili in zbadali.

V nedeljo 15. t. m. zjutraj ob polu šestih so se cesar s svojim spremstvom pripeljali v stolno cerkev k sv. maši, ki so jo imeli knez in škof dr. Pogačar. Kar je bilo ljudi prej v cerkvi, ostali so vsi, drugih pa niso med sv. mašo spustili notri. Zbrali so se toraj na škofijskem trgu, ter so s krepkimi glasovi klicali „živio“, ko so cesar prišli iz cerkve ter se čez mesarski most odpeljali na kolodvor, da se odpeljejo v Logatec in potem v Idrijo. Tudi na kolodvoru je čakalo mnogo ljudi, ki so želeli preljubljenega cesarja pred odhodom viditi in jim s prisrčnimi „živio“ želeti vse dobro na pot.

Cesar na Notranjskem.

Ljudstvo se je povsod skušalo, kje bode bolj veličastno sprejelo presvitlega vladarja. Od Logatec do Idrije je bilo 20 slavalokov s slovenskimi in nemškimi napisi. V Idriji Jih je pričakoval minister poljedelstva grof Falkenhayn, katerega je spremljal tajnik pl. Trautenberg. Župan g. Serjun je Njih Veličanstvo prepoštljivo nagovoril, in cesar so blagovolili odgovoriti. V Idriji so šli presvitli cesar najprej v cerkev, potem v ljudsko šolo, kjer so se posebno zanimali za klekanje. Ogledali so potem Antonijev rov, Terizijev jasek (šahto), nadalje razstavo gozdnarstva, jasek sv. Barbare, ki je okoli 300 let star in gorišče. Pri jasku sv. Terezije so pokazali svitlemu vladarju vse ravnanje v rudniku v preglednem tabló. Cesar so zapisali svojo ime v spominsko knjigo, pri gorišči se je pokazalo, kako se ruda žge i. dr. K obedu so bili povabljeni srenjski zastopniki, višji uradniki pri rudniku, njim na čelu višji svetovalec Wölk.

Iz Idrije so se peljali presvitli cesar v Postojno. Danes le toliko omenimo, da je bila jama električno razsvitljena, 40 pevcev iz ljubljanske čitalnice se je podalo tje, da poviša slavnost preljubljenemu vladarju na čast. Njih petje je čarobno milo odmevalo po sijajno razsvitljenem prostoru. — O vsem tem, kakor tudi o slavnosti v Idriji bodemo prihodnjič kaj več spregovorili.

Povrnitev v Ljubljano.

Ob sedmih zvečer pridrdral je dvorni vlak iz Postojne nazaj na ljubljanski kolodvor, kjer je čakala mnogobrojna množica ljudstva, ki je z burnimi živio-klici pozdravljalo cesarja, ko so se peljali v mesto; tudi ob dunajski cesti

in v Zvezdi čakali so na obeh straneh ljudje, ki so cesarja pozdravljali z živahnimi živoklici.

Odpeljatev cesarjeva iz Ljubljane.

Danes zjutraj ob sedmih zapustili so cesar Ljubljano, kateri so se bili v kratkih dnevih še bolj priljubili, kakor so bili že priljubljeni. Kako nerado jih je spustilo mesto iz svojega zidovja, pričalo je to, da je bilo po ulicah vse polno občinstva, ki je odhajajočemu vladarju klicalo gromovite „živio“! Na mestni meji za sv. Krištofom pričakoval jih je mestni odbor in govorili so z županom gosp. Grassellijem prijazne besede zahvale, potem so se odpeljali proti Ježici.

Tu je bila cesta na obeh straneh obsajena z maji, s katerih so vihrale črno-rumene zastave, ob cesti pa je bila nastavljena šolska mladina prav do Ježice z zastavami in šopi v roki; vmes so stale tudi deputacije županstev ljubljanske okolice. To je bil pravi živi drevored do hiše župana Cundra, ktera je bila lepo okinčana; pred njo je bil napravljen prekrasen slavolok, kakor tudi prej na polji že eden. Pri županovi hiši čakalo je duhovenstvo okolice ljubljanske pod vodstvom preč. gosp. dekana Urbasa, čitalnici šentvitska in šišenska z zastavami, žene in dekleta v narodni noši s pečami in veliko praznično oblečenega prebivalstva.

Ko se pripeljejo cesar, zagromeli so „živio“, cesar stopijo s svojim spremstvom vred iz kočije, šentvitski peveci zapoje cesarsko pesem, župan g. Cunder ogovori cesarja v slovenskem jeziku, preč. gosp. dekan Urbas pa v nemškem, za kar se cesar obema zahvalijo. Na to jim s primernim nagovorom podá še županova hčerka šopek poljskih cvetlic, ktere ga milostljivo sprejmo, in odgovoré dekletu slovenski. Ogovorili so potem še nadučitelja g. Paplerja in dva druga, pa načelnika Šmarijske požarne straže, gosp. Ogorelea, ki je s svojo požarno stražo sem prišel, potem so ob gromovitem „živio“-vriskom odpeljali se naprej proti Kamniku s svojim spremstvom, med katerim sta bila tudi okrajni glavar gosp. pl. Wurzbach in pa deželni predsednik g. baron Winkler. Ljudstvo bilo je navdušeno in osrečeno, da se ne dá popisati. Vzlasti se je vse čudilo cesarjevi vlnudnosti, kakoršne od marsiktere sila sila nižje gospode posebno naš kmetič ni navajen. Rekli so, da bodo še vnuki pomnili, kdaj so se presviti cesar blagovolili vstaviti pred „Ruskim carom“ na Ježici in tako prijazno govorili.

Gledé avdijene, ki so jih cesar delili 13. t. m. še dostavljamo, da se jim je poklonila tudi „Slovenska Matica“, namreč g. predsednik Grasselli in gg. Levec in Šuklje ter jim izročila „Spomenik“, ki ga je o šeststoletnici dala na svitlo. Cesar so knjigo, hranjeno v krasni škrinji, ki jo je po načrtu inženirja Duffe-ja izrezal g. Mlakar, blagovoljno sprejeli ter so deputaciji odgovorili: Jako me veseli sprejeti ta novi izraz rodoljubnega mišljenja. Mojih zvestih Slovencev.“ Vprašali so tudi koliko udov ima, in jih li ima tudi kaj na Štajerskem, ter kakšne knjige da izdaja. Z dovoljenjem Njih Veličanstva se je ta Spomenik razstavil na ogled v obrtni razstavi v realki, kjer ga zamore občinstvo viditi.

Dalje se jim je poklonil deželni odbor ter jim je izročil spominjsko knjigo „Habsburžani v deželi Kranjskej“, ki jo je dal na svitlo, pa

deputacija mestnega odbora, namreč župan Grasselli pa odbornika Mošé in Hribar, ki so cesarja prosili, da bi se vojaška bolnišnica predstavila iz srede mesta, in da bi mesto smelo v najem vzeti vžitinski davek pod istimi pogoji, kakor ga ima sedanji najemnik. Cesar so se pokazali tema prošnjema naklonjeni, katerih dejanska izvršitev bi bila velika pridobitev za mesto. Tudi so cesar Ljubljanskemu mestu podarili svojo doprsno po Filgnerji na Dunaji izdelano bronasto podobo, ki bode ostala v vedni spomin na krasno svečanost, ki smo jo te dni obhajali.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. julija.

Avstrijske dežele.

V Brežicah na Štajarskem je bila 14. julija javna vstaja. Ko je prišla komisija, ki preiskuje kraje poškodovane po trtni uši, zbralo se je 200 kmetov, ki so se zoperstavili 6 žendarmom, ki so spremljali komisijo, sprijeli so se s kmeti, 1 kmet je bil vstreljen, 2 pa ranjena.

Štajerski deželni zbor je končal 14. t. m. sesijo. Sprejel je preden je bil zatvorjen postavbo za premembo volitvenega reda in poselski red. V zadnji seji je interpeloval poslanec Šnidršč rekoč, da je med prebivalstvom in žendarmi, ko je komisija nograđe preiskovala v Brezkem okraji prišlo do krvave praske. Kakor pravijo, bi se bili tega lahko ognili, ko bi bila komisija ljudi pomirila in poučila, ker pa nobeden jezika ni umel, se to ni moglo zgoditi. Posl. Šnidršč praša vlado, more li ona kaj storiti, da bi se po slovenskih krajih, kjer ljudje govoré slovenski, nameščevali uradniki, ki so zmožni slovenskega jezika. C. kr. namestnik pravi, da je žalibog resnica, da je prišlo do krvave praske. Nemir se je začel uže 6. ponavljal se je 9. in 10. in zopet 14. Osebe, ki imajo za to skrbeti, da bi se ljudstvo poučilo, niso storile vsega, kar bi mogle. Tedaj moram zanikati, da bi bila samo gosposka temu vzrok. Zakaj da je deloval pri tej priliki le okrajni komisar, ki jezika ni popolnoma zmožen, ne morem povedati. Mislim da bi bil uradni načelnik takrat imel sam postopati. Takih izgredev ne morem trpeti, ako še ni stvar poravnana bode treba skrajne sile. — Kar se vprašanja tiče, pa lahko odgovorim. Načelnik je popolnoma zmožen jezika. Rad bi v spodnjem kraji dežele namestil uradnikov slovenskega jezika zmožnih, a jih ni. V trinajstih letih le jeden jurist ni vstopil. — Ta odgovor dá pač veliko misliti, za danes opomnimo le na Slovenceem sovražno vedenje deželnega zbora na Štajarskem in omenimo le tistega grešnega kroga: Slovensko se ne more uradovati, ker niso uradniki zmožni slovenskega jezika, slovenski jezik ne more biti uradni jezik, ker so uradnike nemške.

Vnanje države.

Iz Londona, 11. julija. (Seja v spodnji zbornici). Mr. Childers pove o začasni pogodbi z družbo Sueškega kanala zarad izpeljave novega kanala in pridene, vlada naj bi za to potrebnih 8 milijonov lib. strlg. na posodo vzela. Mr. Gladstone je na neko vprašanje naslednje povedal: Poročila iz Madagascar ravnokar došla pripovedujejo, da je francoski admiral angleškemu konsulu v Tamatave ukazal, naj v 24 urah zapusti mesto. Preden mine obrok, je umrl konsul a bil z vso častjo pokopan. Francoski admiral je prepovedal ves promet med angleško ladijo in kopno zemljo. Francozje so odstranili zastave vseh vnanjih konzulatov, zaprli so tajnika angleškega konzula in angleškega misijonarja Shaw-a, bržkone zato, ker so ga dolžili, da se sovražnikom občuje.

Iz Pariza pa se naznanja 12. t. m., da francoska vlada ni dobila poročila o prigodkih v Tamatave, in da je po telegramu naročila francoskemu konzulu v Zanzibar, da naj, brž ko brž o tem pozveduje.

Iz Pariza, 13. julija. Francoski konsul v Zanzibaru je po telegrafu naznanil, da nima poročila, da bi se bilo Angležem kaj žalega storilo v Tamatave. Mislijo, da je kdo angleške oblasti za nas vodil. Vojaški minister je dobil poročila iz Tamatave 6. t. m. Admiral Pierre pove, da je dvoje napadov 22. junija in 5. julija odbil. Od praske z Angleži, katera je bila po angleških poročil 22. junija, Pierre ni poročal nič.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 11. julija. Tako-le smo pri nas danes, v sredo slavili cesarjevi prihod. Zjutraj o 6. uri bila je cerkvena slovesnost. Po cerkveni slovesnosti so se šolarji zbrali v prostorni, po g. učitelju Müllnerju okinčani šolski sobi. Po primernem nagovoru po č. g. župniku, ki je otrokom v lahki besedi povedal pomen slavnosti, stopite dve deklici k mizi in govorite, vsaka nekoliko, sledečo pesmico, ktero je domači g. kaplan na željo nepozabljivega, umrlega učitelja, g. Blaža Kuharja, zložil. Tako se glasi:

V logu zaraščenem lepa divjina
Se pase in skače veselo okrog;
Je bela, je črna in polna marog;
Je starec in starka, in njuna prvina.

„V gosti gošavi je mirno“ — si misli,
„Ter za-me strahu in nevarnosti ni!“
In revica skače, da kar se kadi
Za lahkim nožicam, ker to jej je v čisli.

Za grmom tam straži pa mladi še lovec,
Da pride divjina mu zala na strel;
„Bo padla!“ si pravi, ko prah in pepel,
Da bliža za „pèd se le al“ za komovec.

Tu čaka in čaka; ker zver le ne pride,
Ves tužen in truden se vleže na tla.
„Kam neki je danes vsa zver mi odšla?“
Zdihuje ter pravi, domú da odide.

Ko srna pa plane na kviško ter sluša,
Kaj hoče pomeniti zvonovi glas
V gozdu samotnem in zdaj o tem čas!
Odkriti to čudo si, v glavi poskuša.

Na plano vstopi. Zdaj sree mu bije
Tak' urno, tak' srčno, ko nikdar do zdaj.
Je gróza nar mladega loveca al' kaj?
Glej čudo prelepo: „Glavo si odkrije.“

Kaj zvonček odmeva lepo po dobravi,
In mašnik siveli brž stopa za njim;
„Le dalje, pa urno naprej naj hitim,
Da pridem k bolniku ob uri še pravi!“

Prehobil je mnogo že pota v trudu
In lahko, zadržka ker bilo še ni;
Al' tukaj se vstavi, sree krvavi:
„Al' potok dereč je!“ — „Jaz bodem zamudil.“

Mož sveti ozre se k Bogú v višavo
Ter sebe in bolnega Njemu izroči;
Solzico obriše iz tužnih oči,
Ko hoče vstopiti v vodeno planjavo.

„Stoj! sveti mož! čuje v daljavi se smelo;
Za glasom sledi pa jek konjskih kopit.
In ni še mož sveti z valovčki oblit,
Ko gleda pred sabo mladenčeva veselo.“

„Je pótok širok in nevarnosti mnogo
Za Vašo visoko starost, o gospod!
Jaz dam Vam konjiča, ki srečno od tod
K bolniku Vas nese; — odstrani nadlogo.“

Beseda resnična, da ta je pa tudi
Pokaže mladenč na dalje lepo;
Z roko kar pomaga gospodu zvesto
Da z lahko se vsede v sili prehudi.

Konjiček zdaj nese gospoda duhovna; —
Duhoven pa bolnemu „kralja nebes“.
O srečen kušuje bolnik v slovez
Gospodu roko, ki je zdaj zadovoljna.

Ko delo končano je, delo presveto,
Konjiča mladenču pošila gospod,
Mladenču pa slava odmeva povsod,
Ki pravi resnobno, sveto in vneto:

„Konjiček, ki nosil „nebes je Gospoda“,
Res mene zdaj nesel več nikdar ne bo.
Tu Vam podarim ga, odslej naj Vaš bo;
Ter nosi naj mnogokrat Vas še, gospoda!“

Mladenič ta blagi, kdo more pač biti?
Ime mi njegovo prelepo, povej!
Hranilo ga bode srce za vselej;
Okolj in okolj si ga hočem oviti.

Čuj, bratee preljubi! Mi draga sestrice!
Njegovo, vselej prelepo ime:
„Grof Rudolf Habsburški“, to zalo je ime!
Prêsveto za vernega sina Avstrijca.

Potem so šolarji zapeli nekaj pesmic in cesarsko, ter so bili obdarovani z molitvenimi bukvicami, knjižico Habsburško od g. Tomšiča, in z dvojnimi svetnicami. Ko je bilo otrokom naročeno, da se imajo v šolski sobi popoludne ob 4. uri zopet zbrati, da gredo s svojimi učeniki k železnici cesarju naprot, so se obdarovani šolarji veselo razkropili na svoj dom, sosebno, ker so slišali, da popoludne bodo dobili pa kaj „za zobe“.

Po želji c. kr. okrajnega glavarstva smo naredili na železničnih postajah: Zalog in Laze z drugim kinčanjem tudi napise, ki se glase:

„Sree Slovensko“ Tvoje je — Vladar!
Za té gori, gorelo bo vsigdar.

In:

Občini Poljski: „Devise Marije“,
Za Te Franc Jožef sree gorko bije.

Ravno tako so se po isti želji ljudje in sicer v velikem številu zbrali na postajah in povsod, kjer pelja domača cesta čez železnični tir na polje; imeli so v rokah zastave in kako zelenje. Poljska gospoda duhovna sta prišla v cerkveni obleki s cerkvenimi zastavami in z obilo ljudstva k železničnemu tiru; možnarji so bili ob celi vrsti naše srenje nastavljeni in ko je počil možnar pri Zalogu, je zazvonilo z zvonovi; možnar za možnarjem poka ob železnični cesti in prav iz srea pozdravljali smo z ginjenimi „živio“-klici našega preblagega Vladarja.

Iz Slavine. (Praznovanje 600letnice.) — Zastave z visokega zvonika so oznanovale že na večer dne 10. t. m. prihodnji patrijotični praznik. V sredo zjutraj se je delila najpred miloščina ubogim; ob 7 je bila slovesna Božja služba, h kateri so prišli zastopniki županstva, krajnega šolskega sveta, šolarji s zastavo in obilno pobožnega ljudstva. Po sv. maši se je vršila šolska slovesnost v praznično okinčani šolski sobi. Pričela se je s slavnostno himno, sledil je slavnostni govor načelnika kr. š. sveta, dalje cesarska himna, deklamacije učencev in učenk ter prepevanje patrijotičnih pesem. Izvrstno, ubrano so prepevali šolarji, ktere ne utrudeno uči in vadi učitelj g. M. H. Slavnost v. cerkvi in v šoli je povzdigovalo in daleč na okoli oznanovale glasno pokanje možnarjev. Veselje šolarjev je bilo popolno, ko so zagledali lepe spominske knjižice, bele žemlje in sladke fige, s katerimi so jih k sklepu obdarovali dobrotniki. Kar zašumeli so kakor čmrlji, kadar vanje pihneš. — Po šolski slovesnosti so se delile premije najboljšim sadjerejcem iz vstanove r. g. Janeza Kalistra, Slavinskega rojaka, in prejelo je 10 sadjerejcev 105 glđ. v srebru. Potem smo se razšli z radostnim sream vsak na svoje delo, kterega je zdaj pri nas obilno, ker imamo košnjo, ki pomenja za Pivko to kar za poljance ajdova setev; razloček je le ta, da omenjena setev mine v dobrem tednu, a košnje tukaj ne zmanjka od začetka julija do srede avgusta in tudi še dalje ne.

Iz Kočevja, 11. julija. Šeststoletnico v spomin združenja dežele Kranjske

s preslavno vladarsko hišo habsburško obhaja tudi mesto Kočevsko. Po sklepu mestnega zastopa so se hiše že včeraj ovenčale z zastavami, in ta kinč ima ostati, dokler cesar biva na Kranjskem. Ni je hiše brez zastave, in te so po barvi večji del črno-žolte (cesarske), in rudeče-belo-rudeče (habsburške). Vmes se vidijo tudi modro-bele (mestne). Črno-rudeče-zlate (nemške) videl sem le štiri, in sicer na stanovanji dr. Linhart, dr. Burgerja notarja, na pošti in na neki krčmi.

Godba tukajšnja je sinoči pred okrajnim glavarstvom zasvirala cesarsko himno in še nekaj družih komadov.

Danes je tukajšnji gimnazijski katehet služil slovesno mašo, katere so se vdeležili zastopniki vseh tukajšnjih uradov, in učitelji s šolsko mladino. Pri maši so gimnazijci pod vodstvom g. prof. Gerdiniča peli brez orgelj Foersterjevo „In honorem s. Caeciliae“. Tako petje je tukaj redka izjema; terja pa tudi za vaje požrtovalnega truda, in strokovnjaške izvedenosti. S tem je g. G. dosegel lep vspeh, za kar mu bodi čast in hvala.

Po sveti maši so se vršile šolske slovesnosti na gimnaziji in na ljudski šoli, obstoječe iz patrijotičnih ogovorov, deklamacij in petja. Popoludne popelje se šolska mladež na prosto. Doneski šolskih prijateljev so omogočili, da se učenci malo pogosté, ter si spomin na patrijotični praznik še globočeje vtisnejo v srce.

Iz Maribora, dné 13. julija. (Spomenik Tegetthoffov). Za gradom na Tapeinerjevem trgu se je 10. t. m. v nazočnosti Njih Veličanstva slovesno odkril spomenik Tegetthoffov, kterega je Mariborsko mesto svojemu junaškemu sinu postavilo bilo. V teku enega leta je to že tretji spomenik, ki se je tukaj odkril, pa odkritje tega spomenika se je bistveno razločevalo od prejšnjih dveh, zakaj ta slovesnost je bila zgolj patrijotičen čin brez vseh stranskih namenov, česar od prejšnjih dveh enakih svečanostih ne moremo trditi. Prav zavoljo tega pa se je te svečanosti razun svitlega cesarja in njegovega spremstva vdeleževalo brez števila najodličnejših oseb iz različnih krajev in skoro vse prebivalstvo mesta Mariborskega. Višje vojaštvo in duhovništvo je bilo v obilnem številu zastopano in ravno s tem je ta svečanost dosegla največjo sijajnost.

Svitli cesar so se točno o pol desetih pripeljali na Tapeinerjev trg z gromovitimi živio- in hoch-klici pozdravljeni ter so se podali v posebni za njih pripravljeni šotor. Na desni cesarskemu šotoru je bil drug šotor za višje vojništvo in na levi za duhovništvo in civilne oblastnike. Na obeh straneh spomenika so bili sedeži za odlične gospe, pred njimi so pa stali otroci v različnih avstrijskih narodnih nošah in med spomenikom in cesarskim šotorom je bil oder za govornike. Na dano znamenje je bivši župan in predsednik odbora za Tegetthoffov spomenik D. M. Reiser v kratkem govoru razložil pomen današnje svečanosti, izročil spomenik mestu ter se zahvalil Njih Veličanstvu, da so blagovolili s svojo navzočnostjo to svečanost povelicati. Ko se je spomenik odkril, nastopi sedanji župan D. Duhač, ter se zahvali v imenu mesta Mariborskega za ta spomenik, za veliko čast in milost, da jo pri tej priložnosti svitli vladar sam mesto obiskati blagovolil ter slovesno obljubil svitlemu vladarju zvestobo in vdanost Mariborskega mesta po izgledu njegovega slavnega sina Viljema Tegethoffa. Ko so cesar spomenik ogledali in se

pohvalno o njem izrekli, odpeljali so se med godbo, strelbo in vriskanjem navzočega ljudstva.

Spomenik je res krasno delo. Na masivnem podnožju stoji steber, kterega s svojimi krili objemate dve krilati podobi (Helgoland in Lisa) in na katerem je dobro zadeta doprsna podoba Tegethoffova. Viljem Tegethoff se je narodil 23. decembra 1827 v hiši, ki stoji na voglu grajske in gosposke ulice in dohaja sedaj D. Modrinjaku. Njegov oče so bili takrat stotnik v Mariboru. Po dovršenih študijah je stopil v vojaško službo na morju in ondi došel do vice-admirala. Skazal se je posebno kot poveljnik avstrijskega brodovja pri Helgolandu 9. maja 1864 in pri Visu 20. julija 1866, kjer je italjansko brodovje popolnoma premagal. Poznej je bila njemu izročena častna naloga, truplo rajnega cesarja Maksa iz Mehike pripeljati. Leta 1868 je bil za svoje zasluge imenovan dosmrtnim udom gosposke zbornice, pa že 7. aprila 1871 je na Dunaju umrl. — Kakor Mariboržanka in Celjanka pripovedate, so se popoldne nekteri mariboržani in tuji gostje v kazini zbrali in obhajali Tegetthoff-banket, o kterem pa ni vredno poročati, ker tam so spet imeli prvo besedo ljudje, ki so nam znani od svečanosti razkritja spomenikov cesarja Jožefa in nadvojvoda Janeza, ki pa zdaj javno niso smeli nastopiti.

Šentilj pri Špilfeldu, 10. julija 1883. (Sprejem cesarjev.) Naša fara je prva ob južni železnici na nemški meji. Zanimalo bo toraj ves slovenski svet, kako da smo 9. dan julija našega presvitlega cesarja sprejeli mi, ki smo tako rekoč slovenski graničarji ob nemški meji. Velika nevarnost je pretila našim predstaršem nekdanj od južno-izhodne strani po divjih Turkih, enaka, dasiravno v drugem pomenu, nam preti zdaj od severno-zahodne strani. Turčini namreč bi nam radi bili vzeli sv. katoliško vero, Nemci-liberalci pa našo narodnost in ž njo še po vrhu sveto vero. Dovolj dokazov imamo iz vsakdanje skušnje, da so naši nemčurji skorej brez izjeme tudi slabi, le samo po imenu kristjanje. Čestital bi vsakemn Slovenceu, ki se uči nemščine, da bi ž njo si tudi prilastil dobrih lastnosti poštenega Nemea. Pa navadno je narobe: Slovenec z nemščino srka tudi v sé versko vnevarnost. Kdor pošten Slovenec hoče biti, vere svete nikdar ne sme zatajiti. In kakor verni Slovenci smo pozdravili Šentiljčani svojega premilostnega vladarja. Že ko se je izvedilo, da bodo svitli cesar obiskali našo deželo, smo se veselili prihoda Nj. Veličanstva, ker čez našo faro je železniška proga, mimo nas se toraj morajo peljati. Sklenili smo s prvega, da bomo se postavili na veliki cesti pri cerkvi, ktera je tik železnice pred predorom ali tunelom. To je bila tudi pametna misel, kakor je izid potrdil. Pa sebičnost ima prê tudi svoje pote in tako je prišlo, da nam je bil za cesarjev pozdrav odločen prostor pred tukajšnjim malim kolodvorčekom, ki je za predorom, skorej četrt ure od cerkve proti Mariboru oddaljen Mariborskih Slovencev se nobeden za nas ni brigal, „Slovensko društvo“ je na nas popolnoma pozabilo; od nobene strani nam ni bilo za to slavnost kaki navod došel. Pripravljali smo se toraj po svojem na sprejem presvitlega cesarja. Že dalj časa so naše dekle delale vence, posebno pa še zadnjo nedeljo po popoldnjaški službi božji pozno v noč in še celi pondeljek je bilo ogromno dela. Kolodvor je bil z večimi in manjšimi

maji — bilo jih je čez sto — v resnici lepo okrašen. Na vsakem maji je bila ena ali več banderle. Pred kolodvorom je visela več metrov dolga belo-zelena zastava. Vsi maji so bili z lepimi venci zvezani in večji zmed njih tudi s krasnimi venci okinčani. Na sredini je bil napis: „Franc Jožefa naj nam Bog živi“. Ravno tako pa smo tudi farno cerkev ozaljšali. Na severni strani cerkve počeni do velike steze je bilo postavljenih čez 70 majev, okinčanih z zastavami, s šopki, in z zelenimi venci. Most nad železnico med cerkvijo in farovžem je bil popolnoma podoben slavoloku, s smrečjem vse lepo preprežen, z venci zakrit in ker nam je bila po okrajnem glavarji slovenska trobojnica prepovedana, smo postavili nad most prekrasen lipov venec okrašen s traki in naj lepšimi cvetličnimi šopki. Po vsej pravici bi se zamoglo reči gledé kinča pri cerkvi in kolodvoru: „Tukaj Slava venci vije“. Tudi vse hiše ob železnici so bile z banderami, in z venci lepo okrašene, naj lepše pa šolsko poslopje in nekoliko više ležeča hiša pridnega narodnjaka g. A. Thalerja.

Že pred četrto uro popoldne se je začelo ljudstvo na kolodvoru in pri cerkvi zbirati. Ob 1/2 5. uri smo bili že vsi na kolodvoru zbrani. Ljudstva je bilo gotovo nad dve tišuč: dosluženi vojaki, — med njimi več dekoriranih — s svojo bandero, šolarji in šolarce, katerih je bilo 70 belo oblečenih in ovenčanih. Vsi šolarji in šolarce so imele čez ramo zeleni venci in v rokah cvetoče šopke. Tako smo bili pripravljeni, ko nam ob 1/2 6. uri lepo vbrano zvonjenje in možnarjev pok naznanja, da se cesarjev vlak približuje. Ko svitli cesar cerkev zagledajo, iz ktere visokih lin in strehe je 5 velikanskih zastav Nj. Veličanstvo pozdravljalo, zapustijo svoj vagon, ter zunaj vagona, stojé na naj nižji stopnjici si na vse strani ogledujejo, kaj da so vse mladih Slo-venk pridne roke priredile mogočnemu vladarju v čast. Hlapon s priklopljenimi vagoni komaj da se naprej giblje. Cesar in Njihovo visoko spremstvo, ki je po večem zunaj vagonov stalo, se ogledujejo, pa žive duše ni videti bilo, le pri železniškem čuvaju zraven mosta stoji nekaj starih mater, ki na oddaljeni kolodvor niso mogle iti. Pred predorom se podajo svitli cesar nazaj v vagon. Ko pa se vlak iz predora pridši približuje železniški postaji, oglasi se godba, ki je cesarsko himno svirala, zadonijo burni živio-klici vlaku nasproti in premili vladar pred oknom svojega vagona stojé z odkrito glavo smehljaje se ginljivo odzdravljajo zvestim slovenskim podanikom svojim. Vlak se jako počasoma giblje naprej, bandere vihrajo, šolarji in šolarice Njih Veličanstvo pozdravljajo s svojimi šopki, moštvo se odkrije in ženske z belimi roboi krilijo vladarji nasproti; marsiktera solza zaleskeče v očeh pridnih slovenskih mater. Vse je živo in vendar tako mirno, red izgleden. Trenutek nepopisljiv. Med mogočnimi živio-klici ni bilo slišati nobene godbe več. Dobro sem pazil, pa da bi le en sam „hoch“-klic slišal! Nič takega! Žalostni smo gledali za cesarjevim vlakom, pa že ga ni bilo več. V veliki naglici je drdral proti ponemčenemu Mariboru. Tako smo pozdravili Slovenci na nemški meji premilega cesarja.

Nerad še omenim, da je bilo mnogo takih, katerim je bilo „pregmanj“, da bi v domači fari počakali presvitlega cesarja in mu

tukaj naznanili svojo udanost in hvaležnost, ter so raje šli v nemški Stras in Špilsfeld Nemeem na pot. Od pet občinskih predstavnikov v fari je bil edini g. Ignacij Repnik navzočen pri proslavljanji dobrotljivega cesarja.

Vam pa poštene slovenske deklina, ki ste imele toliko truda z napravljanjem šopkev, vencev, zastav in zastavice, ki ste s svojim neumornim delom naj več pripomogle, da je bilo vse tako okusno okrašeno, da se mimo vozeči čudijo ter pravijo, da nobena manjših postaj ni kazala te krasote, kakor „Egidi-Tunel“. Vam bodi tukaj pred vsem slovenskim svetom izrečena iskrena hvala in zahvala.

Srečno ljudstvo, ki ima takega vladarja kot mi Avstrijanci. — Blažen pa tudi vladar, ki ima tako zveste podložne. Ljubezen ljudstva je vladarjev naj večja sreča.

Kakor uganko še pristavim nerazumljivo vedenje žandarjev ktera sta se nad bavorskimi modro-belimi zastavami spodtikala. Mislila sta menda, da so preveč slovenskim trobojnicam enake. Le malo je manjkalo, da nam niso bile konfiscirane.

Domače novice.

(Ljubljanski župan g. Peter Grasselli) imenovan je od meščanskih bramb v Krškem in Kostanjevici za častnega člana.

(Cesar navadno prav zgodaj vstaja.) V petek so se že ob dveh čez polnoč podali k delu, v soboto pa so se že ob štirih jutraj sami v civilni obleki sprehajali po „Zvezdi“, kjer je po klopéh in na trati mnogo ljudi spalo, ker niso našli prenočišča, pa so vendar prišli, da bi videli cesarja. Šli so menda na sprehod tudi na Grad.

(Deželni zbor Kranjski) ne bode imel sedaj nobene seje več, ampak bode prestal do konca meseca avgusta, da deželni odbor med tem pripravi predloge, ki jih bo imel rešiti v letošnjem zborovanju.

(Razstava kmetijskih mašin in raznoterega orodja, kakor tudi razstava zgodovinskih reči in obrtnijskih izdelkov v realki) ostanete odprti do konca tega meseca. Vstopnina bode odslej znašala le 10 kr.

(Na slovečo božjo pot v Lourdes na Francoskem) podala sta se sinoči ob polnoči gospod bogoslovski profesor Anton Zupančič pa nunski katehet g. Anton Kržič. Potovala bosta čez Dunaj, Mnihovo, Stolnigrad, Strasburg, Paris itd.

(Fotografija kmečkega ženitovanja.) Deležniki in deležnice kmečkega ženitovanja pri ljudski veselici dali so se v nedeljo v narodni noši pod Turnom fotografirati po gospodu Pogorelcu, pri katerem se bode fotografija dobivala.

(G. vitez Schneid) je vodil deputacijo, ki je cesarja prosila, da bi se šolskim sestram dovolilo pri Novem mestu ustanoviti dekliško šolo in pa zavod za gluhoneme. G. Schneid si je za ustanovitev te jako koristne šole že prej mnogo prizadeval, zato je bil od občinskega zastopa Šmihelskega izvoljen za častnega občana.

(Razdeljenje daril razstavljevalcem lepe živine) se je vršilo preteklo saboto od 12—1 ure popoldne v nazočnosti vladnega zastopnika svetovalca, gosp. Fladunga. Nagovoril je nazoče naj pred načelnik razstavne komisije g. Murnik. Enako spodbudljive besede je do-

stavljaj načelnik razsojevalne komisije g. Povše, vodja kmetijske šole v Gorici, preden je imena posestnikov in njim pripoznana darila objavljaj. — Tú se vé, da jih zamoremo le skupno navesti. V prvi vrsti so bilo obdarovani juneci, pripoznano jim je bilo 10 premij. Za pitana goveda so bile odločene tri premije. Za krave je bilo odločenih 25 premij in za telice 30 premij odločenih in pripoznanih. Premije so bile od 25 do 50 gold. Nekateri razstavljevalci so se denarnim darilom odpovedali ter dobijo častne diplome. S trikratnim navdušenim „živio“-klici Njih Veličanstvu in visoki vladi, ki skupno kmetijstvo blagodušno podpirajo, je bila slovesnost sklenjena.

(Požar) nastal je včeraj dopoldne okoli 10. ure v 1/2 ure od Postojne oddaljeni vasi Veliki Otok in pogorelo je baje čez 30 hiš. Presvitli cesar so popoldne, ko so tje dospeli, darovali takoj izdaten znesek za pogorelece.

Razne reči.

— Ali se je to uže kedaj slišalo? Iz Galicije uvažajo pitane vole na Korosko, v deželo, ki se poglavito peča z živinorejo in svojo živino drugam prodajo. To se je tako zgodilo. Treje voz s pitanimi voli, namenjenih na Dunaj so poslali na Korosko in jih prodali ali v Celovec ali drugod po deželi. — Judovsko-liberalni Dunajčanje vladi mečejo kamen pod noge, kjer le morejo, radi bi na Dunaji dragino napravili, zato pa pošiljajo pitano živino namenjeno na Dunaj po deželah. Ljudstvo je pa najprej razdraženo, kedar je dragina; sedanja vlada je zaprla meje goveji živini, ki se je gonila iz Ruskega in Rumunije, zato pa da bi vlado spravili v zadrege, hočejo umetno dragino na Dunaji napraviti. Avstrija redi v svojih deželah dosti živine, iz Ruskega in Rumunije se je dostikrat kuga z živino vred pritepla v Avstrijo. Zaprtja je tedaj le v obeno korist, a to pa fakijsno ni več. To je najnovejša njih delo, ko so se druga sredstva uže obrabila n. p. šolska novela, decentralizacija železnice, segli so še po tem pripomočku.

— Mesto Winterthur na Švajcarskem na bobnu. — 1. t. m. je mesto Winterthur, Švajcarski kanton Aargau izreklo, da ne more plačati ne učenikom ne uradnikom. Mestno svetovalstvo toži, naši bratje v Aargau-u so krivi te naše sramote.

— Misijonar umorjen. Iz vzhodne Azije se je zvedelo, da je pil na Kitajskem v deželi Yuen-Nan umorjen francoski misijonar o. Terasse in z njim 16 domačinov kristjanov. Cerkev in misijonska hiša ste do tal pogoreli.

➡

Na obroke

➡



prodajamo, in sicer na vplačevanje v 12 mesečnih obrokih sreberne in zlate remontoir ure, ure na nihala za salone in sobe, potem francoske in ameriške ure z igralnimi umetnimi, isto tako tudi brilantne in zlate prstane, verižice, medallione, križice in garniture.

Blago se vsakemu naročniku brez razločka pošlje, kakor brž plača prvi obrok.

Cenilniki z 250 obrabi, ki so na izbero, isto tako tudi pogoji za plačevanje pošiljajo se le tedaj, ako se pošlje za 20 kr. mark v pismu zaviti. Na sama vprašanja ali dopisnice se ne odgovarja.

Nastov: (4)

Uhren- und Goldwaaren-Allianz,
Wien, I., Hafnersteig 3.

Filiale: v Parizu, Londonu, Bruslju.